

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Clero Et Popvlo Tvscanensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ta faciem remuneratione gaudere. Datum Tuscan. XVIII. Kal. Novembris, anno decimo.

CLERO ET POPULO TUSCANENSI.

Epist. 143.
De privilegiis
Episcopi Tuscanensis.

Intis petentium &c. usque inclinati. Privilegium felicitatis memorie Leonis IV. Papae praedecessoris nostri Virobono quondam Episcopo Tuscanensi concessum, ne vetustate consumptum valeat deperire, praesenti pagina de verbo ad verbum iustissime annotari. cuius tenor est talis. LEO Episcopus servus servorum Dei venerabili fratri Virobono Tuscanensi Episcopo eiusque successoribus in perpetuum. Convenit apostolico moderamini pia religione pollentibus benivola compassione succurrere, & poscentium animis alacri devotione impertire assensum, ut ex hoc divina nobis remuneratione ascribatur. Ideoque quia tua fraternitas humiliter postulavit a nobis quatinus Episcopum sanctae Tuscanensis Ecclesiae cum plebibus, Ecclesiis, Capellis, fundis, casalibus, massis, villis, terris, vineis, curtibus, & sylvis, vel omnibus quae sunt in dominio eiusdem episcopij, tibi tuisque successoribus confirmaremus atque corroboraremus in perpetuum, secundum iura praedecessorum tuorum, inclinati precibus tuis, per hujus Praecepti seriem praefatum episcopatum Tuscanensem confirmamus atque corroboramus tibi cum omnibus sibi pertinentibus, videlicet in eandem civitatem quae Tuscanam vocatur in giro & in circuitu episcopij, sive per totam ipsam civitatem, curtes cum domibus, plurimisque casalinis, quemadmodum tuae retines potestati, atque Ecclesiam sancti Quirici cum domibus & cellis in circuitu suo, & a foris eandem civitatem, vineis, terris, fundis, casalibus, molendinis, ubicunque eidem Ecclesiae competunt vel competere possunt. Confirmamus etiam tibi in eadem civitate Ecclesiam sanctae Dei genitricis semperque virginis Mariae Dominae nostrae, quae olim caput episcopij extitit, & nunc plebs facta est, cum domibus, cellis, vineis, pratis, sylvis, atque mercatum usque in portam eiusdem civitatis, cum omnibus ei pertinentibus, videlicet casis & hortis & cum omni sua convenientia. Montem sancti Hernetis cum domibus & hortis, Ecclesiam sancti Michaelis Archangeli juxta fluvium Masclam cum fundis & casalibus suis, terris, hortis, & sylvis, cum angaralibus & tributariis suis.

Ecclesiam sanctae Christinae, cum sylvis, casalibus, pratis, & vineis, fundum qui vocatur Casanovula, cum ponticulo & rivo sancti Pauli, fundum Ancaranulam, vel si quis aliis vocabulis nuncupatur, cum omni eorum pertinentia vel adjacentia pariter & duorum fundorum qui vocantur Octiganum, Algorum, cum omnium eorum integritate, seu & fundum qui dicitur Atteville, cum sua convenientia, sicuti transit longè lateque usque ad canam Gundimarij. Ecclesiam sanctae Christinae in valle, & Ecclesiam sanctae Restituta, quae sunt juxta fluvium Martam, cum omnibus eorum pertinentiis, imò & fundum qui vocatur Planum de Mola cum terris cultis & incultis, & cum omnibus ei pertinentibus. In fluvio Masclae aquimulos sex, & in fluvio Marta tres, cum omni convenientia. In fundo qui vocatur Fontana Guaralda hortos quindecim, Montem qui nuncupatur vinea montana, cum plagis & appenditiis suis, Montascinum, Montemremicum, Solonianum, Vallem Ingonis, cum vineis, terris, & omnibus eorum pertinentiis, massaritiis, tributariis, sive angaralibus ibidem residentibus. Fundum Petrellae, fundum Muratula, vallem de Corneto, fundum qui vocatur Doliolum, fundum Marilianum, fundum qui dicitur Mola, vallem quae dicitur de Nasso, montem Supponis, cum terris, pratis, sylvis, vineis, hortis, paludibus, & pantanis, atque perennibus aedificiis parietinis, attinguis, adjunctis, adjacentibusque eorum, vel cum omnibus eorum pertinentiis. Vallem de Vico, cum vineis & terris, fundum Sarnanum, cum Ecclesia sanctae Ruffinae, & fundum Malvanum, pariterque Cavam scamerantam, & Cavam caprilem, cum omnibus eorum pertinentiis. Villam quae vocatur Peturanum, cum Ecclesia sancti Angeli infra se & terris, incensariis quoque ac tributariis ibidem residentibus, vel cum omnibus ejus pertinentiis. Item & plebem sancti Martini quae est supra Sutrium, cum vineis, terris, sylvis, massaritiis & tributariis ibidem commorantibus, vel cum omnibus ejus pertinentiis. Fundum qui dicitur Capecello, fundum Fuscignanum, fundum Landenam, fundum Caiolum, vallem Guidonis longè lateque usque ad ripam, fundum Petella, fundum qui dicitur Cartafago cum vineis, terris, & sylvis, sicut extenditur usque ad fluvium Martam, scilicet usque ad vadum Prandonis. Confirmamus etiam tibi tuisque successoribus

successoribus plebem sancti Andreae in foro, & plebem sancti Martini in Columinate, & plebem sancti Hieronymi secus litus maris juxta Montem altum, cum domibus, cellis, seu curtibus, fundis & casalibus eorum, quorumcumque vocabulis nuncupantur, famulis & famulabus ibidem residentibus & in tuo servitio & dirione permanentibus, vel cum omnibus ejus pertinentiis. simulque & plebem sancti Sebastiani in Arenula, cum duobus fundis, videlicet Stortianum & Fabritianum: fundum qui vocatur Cavonis, fundum Ruginorula, fundum Carvaliolum, fundum Corgitellum, fundum Morazzanum, necnon & fundum Formellæ. Omnia verò cum finibus, terminis, limitibusque eorum, terris, campis, pratis, pascuis, silvis, vineis, domibus, curtibus, massariis, incensariis, tributariis ibidem residentibus, & cum omnibus eis adjacentibus vel pertinentibus. In finibus verò maritimæ, territorio Corneetanensi, fundum qui vocatur Poppe Lupuli inde inde, cum terris cultis & incultis, qui est secus fluvium Martam, & cum omnibus ejus pertinentiis. Item fundum qui vocatur Poppe sanctæ Mariæ, cum terris cultis & incultis, plagis quoque, & appenditiis suis, vel cum omnibus ejus pertinentiis, atque Poppe juxta Waldimandiam, & terras sancti Stephani, cum omni eorum convenientia, fundum qui vocatur Turrenzanula cum integritate sua. Plebem sanctæ Mariæ quæ posita est in Terquinio, cum vineis, terris, pratis, & cum omnibus suis pertinentiis. In Ancarana fundos quatuor, videlicet montem Vulpium, Butten, & Saecali, cum poppis eorum ex utraque parte fluvij Martæ, & cum omnibus eorum convenientiis. Fundum qui vocatur Fultona inde inde, cum suis omnibus pertinentiis. Porro confirmamus tibi tuoque episcopio, infra civitatem quæ nuncupatur Orle, videlicet plebem sancti Petri cum duabus Ecclesiis sancti Iohannis & sancti Angeli, cum curtibus, domibus in eadem civitate & aforis civitatem, terris, vineis, hortis, campis, pratis, silvis, rivis, molendinis, aquarumque decursibus, vel cum omnibus sibi pertinentibus, immo & casalem sancti Petri, & Ecclesiam sancti Sebastiani, cum fundis & casalibus suis & omnibus eorum convenientiis, pariterque Ecclesiam sancti Angeli ad Petram fictam, cum vineis, terris, & omni sua convenientia. Simili modo concedimus & confirmamus tibi,

Tom. II.

karissime frater Virbone, massam quæ nuncupatur Campi, cum Ecclesia sanctæ Mariæ infra se, & fundum qui vocatur Cavi majore, & alium qui vocatur minore, cum terris, vineis, massariis, angarialibus, tributariis, incensariis, & cum omnidatione & persolutione quam tuis antecessoribus soliti sunt persolvere, & cum omnibus ejus pertinentiis. Præterea & inde inde medietatem de massa quæ vocatur forum Cassij, cum vineis, terris, silvis, fundis, casalibus, curtibus, domibus, famulis & famulabus & omnibus suis pertinentiis. Pari modo & massam quæ vocatur Mazzanum, inde inde, cum plebe sancti Stephani, cum vineis, terris seu familiis, & cum sua omni convenientia, atque trium unciarum ex altera medietate superscriptæ massæ foro Cassij, cum famulis & famulabus suis, seu casalibus, silvis, domibus, curtibus, & hortis, videlicet & horum fundorum Massam Lutiam, Ciforanum, Atteville, Sippizzanum, Casale, Pastorinanum, Fraginanum, vallem Petracij, furcule episcopi, Gemulo, Peculiare, Paparanum, Fornillum, Carnarum, Calianum, planum de lupo, & aliud planum, Criptam Moraldi, Cajolum, Restrictum, Vilianellum monachorum, Menorellam, Fonticela, vallem de Puzzu, Montem Maurum, cum omnibus eorum adjacentibus vel pertinentibus atque colonis & colonabus ibi residentibus. Curtem sancti Laurentij, quæ nuncupatur synodochium, Cataassim cum fundis & casalibus suis, vineis quoque, terris, servis, ancillis, massariis, tributariis, & cum suis omnibus pertinentiis. Infra castrum quod dicitur Viterbium plebem sancti Laurentij cum Ecclesia sancti Michaelis Archangeli, cum domibus, curtibus infra ipsum Castellum & aforis, fundis, casalibus, terris, vineis, ortis, aquimolis, rivis, campis, pratis, silvis & omni eorum pertinentia. Enimverò per prædia ipsius castri Viterbij plebem sancti Petri in vico Palenzano, cum suis Ecclesiis sanctorum Julij & Valentini. Plebem sancti Andreae in campo cum Ecclesia sancti Abundij Ecclesiam sanctæ Lucie in solo cocto. Omnes verò cum fundis & casalibus eorum, terris, vineis, pratis, silvis, domibus, curtibus & hortis, famulis & famulabus ibidem residentibus, massariis, tributariis, incensariis, angarialibusque eorum, & cum eorum convenientiis, simulque decem & novem fundorum, videlicet Quinzanum, Cardoni, Polleianum,

L

Latrinulam, Marenum, Vallem Foliannensem, Antonianum, Lucianum, Silianum, Avenule, Messurianum, Cavoni, Curtem de Folanellis, Cavam de Sonfa, vicum Renai, Occani, Pastrinianum, Stratilianum, vicum Orazanum, cum domibus, curtibus, hortis, fundis, casalibus, vineis, terris, campis, pratis, silvis, attiguis, adjunctis adjacentisque eorum, cum omnibus eorum convenientis, tributariis, angarialibus & incensariis suis. Plebem sancti Donati qui vocatur

Heic locus
vacuus relictus
est in origina-
li.

cum fundis & casalibus suis, videlicet Cortonula, Cardoni, Montem Averso, Recisam, Novelletam, & vallem Reginam, cum omnibus eorum pertinentiis. Plebem sancti Laurentij in Palmule cum Ecclesia sanctae Luciae & sancti Euticij, cum villis, fundis, casalibus, domibus, curtibus, hortis, olivetis, & fundum qui vocatur Alzanum, & Tucinam, cum terris, campis, pratis, pascuis, silvis, famulis famulabus inibi permanentibus, & cum omni jure & ditione eorum. Immo & curtem sancti Salvatoris quae stat juxta lacum Bulsini in territorio Mantano, cum terris, silvis, vineis, fundis, casalibus, & cum piscatione lacus ipsius; quantum residentes ipsius curtis possunt piscari, sicut tui antecessores obtinuerunt. Certissimè igitur corroboramus & modis omnibus confirmamus tibi, dilecte & amabilis frater Virbone Episcopo, tuisque posteris Episcopis tuo in episcopio succedentibus plebem sancti Petri in vico Pergulata secus superscriptum lacum, cum omnibus Ecclesiis, fundis & casalibus suis, videlicet Ecclesiam sanctae Mariae in Rumiliano, Ecclesiam sanctae Agnes, Ecclesiam sancti Pancratij in Nucicino, Ecclesiam sancti Andreae in Campo, Ecclesiam sanctae Mariae ubi corpus beati Flaviani martyris requiescit, cum casale & burgo suo in circuitu & giro ejus, una cum omni eorum adjacentia vel pertinentiis, videlicet domibus, curtibus, hortis, terris, vineis, fundis, casalibus, campis, pratis, pascuis, silvis, castanetis, montibus, collibus, plagis, planitiis, cum incensariis, tributariis, & angarialibus eorum, vel cum omnibus eorum jure pertinentibus. Itemque & fundorum horum, vallem episcopij, Montem Flasconis inde inde, vallem sanctae Luciae, vallem Oriani, & Zuzzanum, planum rotundum, cum omnibus eorum adjacentia vel pertinentiis, insuper terris, vineis, quae rejacere videntur à capite burgi superscriptae sanctae

Mariae usque ad viam Tuscanam, denique & vicum qui cognominatur Quarantianum inde inde, cum Ecclesiis, curtibus, domibus quoque & criptis, multisque familiis, & cum omnibus suis pertinentiis. Infra lacum nominatum qui vocatur Bulsinus, insulam quae cognominatur Martana, cum monasterio sancti Stephani, & cum eorum omnibus pertinentiis. Plebem sancti Andreae secus fluvium Mart, cum suis Ecclesiis sancti Viti, sancti Iohannis, sanctique Laurentij, cum casis, curtibus, hortis, vineis, fundis, casalibus; molendinis, piscariis, cannariis, & medietatem de ipso fluvio ad molendinos rigandos in multis locis, unà cum colonis & colonabus ibidem residentibus, vel omnibus ejus pertinentiis. Simulque & horum fundorum, videlicet Cajolum, Vallicellas, Silvabubla, planum de Fontana, Mergonem, Metatam, Cazzanum, Metianum, planum sancti Viti, Montem sancti Andreae, & Catilianum, una cum omnibus eorum adjacentis vel pertinentiis, terris, campis, pratis, vineis, silvis, casis, curtibus, servis, & ancillis, massariis, tributariis ibidem commorantibus. Massam quae dicitur

Heic locus
vacuus relictus
est in origina-
li.

cum plebe sancti Iohannis infra se, quae est supra fluvium Mart, cum vineis, terris, fundis, casalibus, atque angarialibus suis, & incensariis, cum suis convenientis. Massam quae vocatur vicum Marianum, cum plebe sancti Iohannis, eorumque fundorum, scilicet Rizzolanum, pratum poppae Lupuli, Caium flajanum, Finianum, Selapplanum, pratum longum, & Stonum, cum domibus, curtibus, terris, hortis, vineis, campis, pratis, silvis, massariis & tributariis, vel cum omni eorum pertinentia, atque fundum qui vocatur Amitinum, cum casis, curtibus, Ecclesiis, domibus, terris, vineis, casalibus, & cum omni eorum competentia, unà cum famulis & famulabus ibidem residentibus. Fundum qui dicitur Campus de Pinis, cum plebe sancti juxta lacum, cum terris, vineis, & sua pertinentia. Massam quae cognominatur Olenzana, cum Ecclesiis sanctae Mariae, sancti Iohannis, & sancti Felicis, cum fundis & casalibus eorum, & cum omni eorum pertinentia, necnon & Ecclesiam sancti Cassiani, cum curte sancti Ambrosij, qui positus est in Feruleto, cum fundis & casalibus eorum, terris, campis, pratis, vineis, hortis, silvis, colonis, colonabusque ibidem residentibus, & cum omnibus ei pertinentibus.

Heic locus
vacuus relictus
est in origina-
li.

Fundum qui vocatur Septinianum cū omni sua pertinentia. In territorio Castren. fundorum duorum, scilicet Amponianum & Astronianum, cum eorum convenientiis. In Sala trium fundorum, Vicovalle, Paternum, & Tulizanum, cum domibus, curtibus, vineis, terris, campis, pratis, pascuis, & omnibus eorum pertinentiis, atque plebem sancti Laurentij quæ nuncupatur Intrintilianum, cum fundis & calalibus & suis omnibus pertinentijs. Massam quæ cognominatur Soranum cum fundis & calalibus suis & omni integritate sua. Confirmamus etiam & corroboramus tibi, amantissime frater, tuum episcopatum Tuscanensem cum terris, omnibus Ecclesiis & monasterijs quorum infra subscriptos affines esse videntur, & in futuro construuntur, tam per urbes & castella quàm etiam per diversa oppida, massas, burgos, & villas, cum dilictione omnium Ecclesiarum & venerabilium locorum, Presbyterorum & monachorum, quatenus per te tueantur & secundum sanctorum patrum canones defendentur & ordinentur. Incipientibus verò à finibus tui episcopatus, scilicet à mari magno & inde per fluvium Minionem, sicuti rectè extenditur in cripta S. Pancratij, & sicuti rectè extenditur in pedem Leuprandij, qui est inter territorium Orelanum & Bledanum, & rectè pergit ad Cavam Fardengam, & inde transit ad Butren. aquæ ductus quæ est in strata beati Petri Apostoli, & inde pergit in cacumine montis qui dicitur Foliandum, & sicut vadit via per ipsum montem in Civitellis, & venit in Staphile, qui dividit inter Ortem & comitatum Viterbiensem, & sicut venit in locum Planculæ & vadit inter territorium Viterbiense & Polimartiense, & deinde pergit usque ad Petram fictam, & inde venit ad rivum sanguinarium, & pergit ad rivum qui vocatur Arlinus ad Mausileum, & deinde vadit per lacum ad Mausileum quod est in campo Rosano, & deinde venit per Ecclesiam sancti Maximi, & deinde venit in sanctum Bartholomæum, qui positus est in Marfuano, & deinde venit in Septinianum, & abinde in Musileum Caninum, & inde pergit in Canestrasi, & sicuti intrat in Tamone, & ipse Tamo intrat in Armine, & sic currit in mare. Infra quos fines sunt plebes superscriptæ, monasteria, civitates, castella, hereditates, ac territoria diversa, & si quid aliud inter hos fines concluditur quod ad ipsum tuum

Tom. II.

episcopatum aliquo modo possit pertinere, à præsentī quinta indictione tibi tuisque successoribus in perpetuum confirmamus & corroboramus, sancientes apostolica Censura sub divini iudicij attestatione & anathematis interdictione nullus umquam præsumat, eujuscumque sit dignitatis præditus potestate, vel etiam quæcunque magna parvæque persona, ex omnibus quæ superius leguntur quoquo modo auferre à tuo episcopio aut contrarietatem facere. Si quis autem, quod non optamus, nefario ausu tentaverit iis quæ à nobis ad laudem Dei stabilitate jam dicti tui episcopatus statuta sunt refragari aut in quoquam transgredi, sciat se anathematis vinculo innodatum & cum diabolo & ejus atrocissimis pompis atque Iuda traditore Domini nostri Iesu Christi æterni incendij supplicio concremandum. At verò qui pio intuitu observator & in omnibus extiterit custodiens hujus nostri apostolici constituti ad cultum Dei respicientis, benedictionis gratiam à misericordissimo Domino Deo nostro multipliciter consequatur, & vitæ æternæ particeps effici mereatur. Scriptum per manus Nicolai Notarij atque Regionarij & Scriuarij sanctæ nostræ Romanæ Ecclesiæ, mense Februario, Indiæ. V. Benevalete. Datum v. 11. Kal. Martias per manum Leonis Primicerij summæ apostolicæ sedis, anno Deo propitio pontificatus Domini nostri Leonis Papæ IV. in sacratissima sede beati Petri Apostoli sexto, mense & Indiæ. superscripta V.] Datum Corneti IV. Kal. Novembris, anno decimo.

CALARITANENSI ARCHIEPISCOPO.

Illis es meritò comparandus de quibus inquit Propheta, *Canes multi sunt non valentes latrare*, cum graves & grandes subditorum excessus non solum corrigere negligas, sed etiam corrigere prætermittis, sicut ex eo colligitur evidenter quòd incestuosam copulam à nobis inhibitam inter filiam Marchionis de Massa & Hugonem de Basso conniventibus oculis contrahi permisisti. Sed & illis potes meritò comparari de quibus veritas ait, *Vulpes foveas habeant & volucres cæli nidos*, cum dolositates exerceas sub specie honestatis, sicut in negotio Galurense comperimus te fecisse. Putabamus quidem oculum tuum simplicem esse, nullam tenebrarum partem habentem. Sed, quod dolentes referimus, angelus

L ij

Epist. 143.
Ut latas contra nonnullos sententias faciat publicari.